

Naar jeg skal knytte nogle Bemærkninger til visse Enkeltheder i Lovforslaget for derved at lette dets videre Gang, maa jeg begynde med selve Titelen, som i visse Henseender ikke er rigtig heldig, man kunde endog sige ret uheldig. Det har vel Hævd at tale om „traadløse“ Telegrafer, det er et Udtryk, som har vundet et vist Indpas, men det er ikke rigtigt. Disse Telegrafer ere ingenlunde traadløse. De savne Ledningstraad til Nabostationerne, men de benytte rigtignok selv i høj Grad Traad. Det vilde nu ikke have saa meget at sige, naar det ikke medførte en Udtryksmaade i § 5, som absolut er i højeste Grad urigtig. Der har man nemlig ganske simpelt draget Konsekvensen af Ordet og benyttet Udtrykket „traadløse Telegrafstationer“, men saadanne eksistere ikke. Til en lille Belysning af, hvor urigtigt dette Udtryk er, skal jeg nævne lidt om Indretningen af saadanne Stationer. En forholdsvis lille Station, der har en Rækkevidde til Nabostationen af 400 Kilometer, benytter en Mast paa 75 Meters Højde, og der benyttes paa selve Stationen et Traadnet paa 12,000 Meter Traad. Det er nu en lille Station. Tager man en større Station, som har en Rækkevidde til Nabostationen af 1,000 Kilometer, maa den have en Mast paa 100 Meters Højde, og en saadan Station har et Traadnet, som maaler 65,000 Meter Traad. En saadan Station kan man ikke ret vel forsvare at kalde traadløs. Jeg vil derfor henstille, om man ikke skulde rette Navnet straks og i Stedet for Udtrykket „traadløs“ Telegraf benytte det Udtryk, der i Grunden er blevet fastslaaet som internationalt paa Konferencen, nemlig Radiotelegraf og Radiotelefon, idet man betragter denne Afsendelsesmaade for Signaler som fremkommen ved en Art Udstraaling. For dette Navn taler ogsaa, at det er vedtaget i Konventionen, at alle Telegrammer, som afsendes paa denne Maade, betegnes med „Radio“ akkurat paa samme Maade, som der paa almindelige Telegrammer staar „R. P.“ for at betegne, at Svaret er betalt. Man gør naturligvis herimod den Indvending gældende, at det er rart at have et dansk Ord som „traadløs“; men da vi dog maa forlade det danske Sprog baade i „Telegraf“ og „Telefon“, er det mere konsekvent at sammensætte det med et Ord, som ogsaa er af romansk Oprindelse. Ville vi endelig have et dansk Udtryk, kunne vi jo bruge Udtrykket Bølgetelegraf og Bølgetelefon, som vilde være det mest korrekte, og som svarer til det, man bruger i Eng-

land, idet man der taler om „wave-telegraphy“.

I § 2 er der en Passus om, at Ministeren kan forbyde al Telegrafering fra saadanne Stationer. Der vil jeg straks bemærke, at hvor der er Tale om traadløs Telegraf i Skibe, møder vistnok der en Vanskelighed ved Gennemførelsen af disse Bestemmelser, idet der allerede nu er saadanne Radiotelegrafstationer om Bord i de tyske Postskibe mellem Kiel og Korsør og disse Stationer under Farten ere i stadig Forbindelse med Stationer paa den hollandske Kyst. Det tyske Telegrafnet er saaledes i Forbindelse med Kiel og hvilken som helst anden Telegrafstation inden for Verdens-Telegrafnet. Her er et Forhold at have Opmærksomheden henvendt paa, navnlig under vanskelige Forhold.

Der er i § 3 Tale om visse Betingelser, under hvilke Ministeren kan meddele private Personer Koncession paa Oprettelse af traadløse Telegrafstationer. Med Hensyn til dette Punkt skal jeg kun henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, at da saadanne Stationers Oprettelse og Brug under visse Forhold, navnlig under vanskelige Forhold, under Forhold, hvor der er Krig i Opmarsch eller føres Krig i omliggende Lande eller Farvande, kan medføre overordentlig store Vanskeligheder, muligvis ogsaa Vanskeligheder for Neutralitetens Bevareelse eller rettere sagt for Opfyldelse af Neutralitetskravene, vil det vistnok have stor Betydning, at saadanne Koncessioner kun meddeles efter indgaaende Forhandling med saavel Udenrigsministeren som Forsvarsministeren.

Det er disse Bemærkninger, jeg i al Almindelighed har at gøre til Lovforslaget. Men allerede af den Bemærkning, jeg før gjorde, at det er en Konsekvens af den internationale Overenskomst, som Danmark ogsaa har sluttet sig til, fremgaar det jo, at Forslaget bør fremmes, og jeg skal anbefale det til hurtig Fremme.

Hey: I Loven af 11. Maj 1897 § 1 staar der, at Staten har paa dansk Land- og Søterritorium Eneret til Anlæg og Drift af Telegrafer og Telefoner. Hvorvidt dette ogsaa gælder med Hensyn til traadløse Telegrafer og traadløse Telefoner, er et Spørgsmaal, som Regeringen ikke har været klar over. Det hedder nemlig i Bemærkningerne til det forelagte Lovforslag, at da Regeringen ikke er sikker paa, at de i den ovennævnte Lov af 11. Maj 1897 givne Regler uden videre omfatte traadløse